

TÜRKÖZÜ GERİ KAZANIM KOOPERATİFİ

Ankara kenti için alternatif geri dönüşüm sistemi ve kente katılım için kooperatif önerisi

Proje aslen bir geri dönüşüm modeli önerisidir. Projenin yöneldiği ana konu ise, Türkiye'de büyük kentlerde, son yıllarda (yaklaşık 10-15 yıl içinde) kendiliğinden gelişen, kentin yeni gecekondulu bölgelerinde yaşayan ve Güneydoğu'dan son 10-15 yıl içerisinde göç etmiş ailelerce para kazanmak amacıyla yürütülen katı atık toplama işidir. Proje, atığın evden çıkışından, geri dönüşümüne kadar geçen süreçteki mevcuttaki sorunları tespit etmek, bahsi geçen göçmen halkın bu sistem içindeki konumunu yeniden tanımlamak ve sistemi yeniden düzenlemek üzerine yoğunlaşmıştır.

ONLAR KİM?

Ankara'da atık kağıt toplama işi ile uğraşan 3000'e yakın işçi olduğu biliniyor... Bu işçilerin çoğu Güney Doğu Anadolu'dan 1990ların başında zorunlu sebeplerle büyük kentlere göç eden Kürtler.

ÇALIŞMA VE YAŞAM KOŞULLARI NASIL?

- Hiçbir işçinin sosyal güvencesi yok.
- Topladıkları malzemeyi değerinin çok altında, çok ucuza aracılara satıyorlar.
- Çocuk işçiliği çok yaygın.
- Ailelerini geldikleri yerde bırakıp gelenler 15-20 kişi bir arada çok kötü koşullarda kalmaktalar.
- Atık kağıt toplarken sağlık ve güvenlik tehlikesi ile karşılaşıyorlar.
- Kentte yaşıyorlar ancak kentin olanaklarında faydalanamıyorlar. Haklarının farkında değiller.

NEDEN BİR KO-OPERATİF?

- dayanışma -demokrasi
- eşitlik -adalet
- gönüllülük -dürüstlük
- açıklık -toplumsal sorumluluk
- kamusal yararın üstünlüğü

KOOPERATİF KURMAK İÇİN 6 SEBEP..

- Toplumsal bir dayanışma ve kalkınma modelidir.
- Demokrasiyi destekler
- Piyasada tekel oluşmasını engeller
- Kamunun çıkarını gözetir
- İnsan değerlerini ve itibarını yükseltir.
- Umudu Ve hayalleri destekler.

ULUSLARARSI KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

1. İlke: Gönüllü ve açık üyelik
2. İlke: Şeffaflık, demokratik denetim
3. İlke: Üyelerin ekonomik katılımı
4. İlke: Özerklik, bağımsızlık
5. İlke: Eğitim ve gelişime destek
6. İlke: Kooperatifler arası dayanışma
7. İlke: Kamusal faydanın üstünlüğü

örnek:

ASMARE

BELO HORIZONTE-BREZILYA

Belediye ve İtalyan bir STK işbirliği ile kurulan kooperatif bugün 380 çalışanı ile Belo Horizonte'de okullardan, fabrikalardan evlerden, firmalardan atık malzeme topluyor.

Bu malzemeleri ayırıyor, presliyor ve satıyor.

NASIL CALISIYOR?

- Ortaklık: onlardan ayrılmış çöp alınıyor (400 üzerinde kurum, kuruluş konut ortağı var)
- Kişiler • konutlar • Okullar
- Şirketler • Kamu Kurumları
- İşçilerin sarı üniforma ve kooperatifin logosu var
- Çöp ayırma ile ilgili eğitim veriliyor
- Toplumsal iletişim, ilişki kursları, sosyal uyum dersleri veriliyor.
- Çocuklar için eğitim zorunluluğu takip ediliyor. (eğitim bursu veriliyor)
- Gençler için bir geri dönüşüm atölyesi var; eğitim veriliyor...
- Kültürel, sosyal mekanı var: geri dönüşüm ürün satışı, kafeterya, salon...,,

BUGUN;

- 380 işçi (ORTAK)
- (% 45 erkek-55% kadın)
- her ay 450 ton malzeme toplanıp satılıyor.
- İşçilerin ortalama maaşı kooperatiften öncesine göre 3 katı arttı.
- İşçiler daha organize bir şekilde çalışıyor
- İşçilerin hayat koşulları iyileşti.
- Şehirde hayat koşulları iyileşti

